

результатів були високі темпи зростання. ДП «ЕБ «Надія» акцентувало увагу на стабілізації своєї діяльності та підвищенні рівня рентабельності виробництва. Відповідно, цілєю управління фінансовими результатами стало зосередження на швидкій окупності виробничих витрат та їх скорочення.

Важливим джерелом резервів зростання прибутковості сільгосппідприємств, як важливого результату діяльності, є оптимізація структури товарної продукції, тобто зростання частки тих видів продукції, які приносять більший прибуток підприємству з урахуванням науково-обґрунтованих сівозмін та площ, виділених для наукових дослідів.

Список використаних джерел

1. Балдик Д. О. Формування фінансово-економічних результатів діяльності 3. сільськогосподарських підприємств / Д. О. Балдик // Молодий вчений. – 2016. – № 5. – С. 8-12.

2. Подольська В. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / В. О. Подольська, О. В. Яріш. – К.: Центр навчальної літера-тури, 2007. – 204 с.

3. Христюк Д. П. Аналіз фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств / Д. П. Христюк // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 15. – С. 600-603.

УДК 338.439.02

СУТНІСТЬ, КОНЦЕПЦІЯ ТА РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

*Притула А. І., магістрант, Кулакова С. Ю., к.е.н., доцент кафедри
економіки підприємства та управління персоналом,
Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка*

Одним із найбільш актуальних завдань сучасного розвитку економіки України постає створення належних умов для забезпечення нормальної роботи підприємства, ефективного функціонування яких є однією з передумов сталого розвитку економіки країни. Однак трансформаційні зміни як у внутрішньому,

так і в зовнішньому середовищах вимагають від керівництва підприємств пошуку нових напрямків розвитку. За таких умов стратегічне управління виступає єдино можливим способом прогнозування майбутніх змін у зовнішньому та внутрішньому середовищах функціонування, досягнення цілей підприємства і сприяння стабільності його діяльності.

Як свідчить іноземна практика, виважене стратегічне управління є основою їхнього ефективного функціонування. Визначення сутності стратегічного управління підприємством не має єдино-прийнятого трактування (табл. 1).

Таблиця 1

Основні визначення поняття «стратегічне управління»

Визначення поняття	Автор
1	2
Діяльність, пов'язана з визначенням цілей і задач організації та забезпеченням взаємовідносин між організацією і зовнішнім оточенням, що відповідає її внутрішнім можливостям і дозволяє залишатися сприйнятливою до зовнішніх вимог	Ансофф. І. [2]
Багатоплановий, формально-поведінковий управлінський процес, який допомагає формулювати та виконувати ефективні стратегії, що сприяють балансуванню відносин між організацією, включаючи її окремі частини, та зовнішнім середовищем, а також досягненню встановлених цілей	Томпсон А. А., Стрікланд А. Дж. [2]
Процес визначення і встановлення зв'язку між компанією та середовищем, що складається з реалізації вибраних цілей і досягнення бажаного рівня відносин із цим середовищем через поділ ресурсів, що сприяє ефективному і результативному функціонуванню компанії та її підрозділів	Д. Шендел, К. Хаттен [2]
Реалізація концепції, в якій поєднується цільовий та інтегральний підходи до діяльності підприємства, що дає змогу встановлювати цілі розвитку, порівнювати їх з наявними можливостями (потенціалом) підприємства та приводити їх у відповідність за рахунок розробки та реалізації системи стратегії	З. Шершньова, С. Оборська [4, с. 52]
Процес, спрямований на створення конкурентних переваг фірми та забезпечення ефективної стратегічної позиції, які забезпечать майбутню життєздатність організації в умовах, що змінюються	Міщенко А. П. [3, с. 21]
Управління, яке спирається на людський потенціал фірми і орієнтує діяльність організації на максимальне задоволення запитів споживачів шляхом проведення своєчасних змін в організації, отримання конкурентних переваг і забезпечення адекватної реакції фірми на зміни зовнішнього середовища	Віханський О. С., Наумов А. Н. [3, с. 17]

Усі науковці сходяться на трьох його основних постулатах:

- спрямованість на довгостроковий результат у межах місії підприємства;

- ієрархічність системи взаємопов'язаних цілей, реалізація яких має забезпечити ефективну та конкурентоспроможну діяльність підприємства у довгостроковій перспективі;

- прогнозування й планування діяльності підприємства як відкритої системи, що передбачає врахування змін зовнішнього середовища.

Можна погодитися із Шершньовою З. Є., за якою концепція стратегічного управління має такі характерні особливості:

- базується на певному поєднанні теорій менеджменту стосовно діяльності підприємства (зокрема, на системному та ситуаційному аналізі, цільовому та інноваційному підходах до управління тощо);

- підприємство при цьому розглядається як відкрита соціально-економічна та матеріально-речовинна система. Використання тільки однієї із зазначених засад не дає змоги досягти розвитку підприємства у довгостроковій перспективі;

- орієнтує на вивчення умов, в яких функціонує підприємство, завдяки чому вдається створювати адекватні наявним умовам системи стратегічного управління, що відрізнятимуться одна від одної залежно від особливостей підприємства та характеристик зовнішнього середовища;

- концентрує увагу на необхідності збору та застосування баз стратегічної інформації: аналіз, інтерпретація та застосування інформації для прийняття стратегічних рішень дають змогу визначити зміст та послідовність дій щодо змін на підприємстві завдяки зменшенню невизначеності ситуації;

- допомагає прогнозувати наслідки рішень, що приймаються, впливаючи на ситуацію відповідним розподілом ресурсів, встановленням ефективних зв'язків та формуванням стратегічної поведінки персоналу;

- передбачає застосування певних інструментів і методів розвитку підприємств (цілей, «дерева цілей», стратегій, «стратегічного набору»,

стратегічних планів, проектів і програм тощо);

– створює передумови для створення такої системи управління, яка дає змогу функціонувати організації у стратегічному режимі, що, у свою чергу, забезпечує її існування в довгостроковій перспективі [4, с. 57-58].

Відтак, стратегічне управління підприємством можемо розглядати як складний, багатоплановий управлінський процес (рис. 1), спрямований на досягнення довгострокових цілей підприємства, посилення його конкурентоспроможності, зміцнення зайнятих на ринку позицій і підвищення ефективності функціонування в цілому шляхом формування та реалізації оптимальної стратегії, що відповідала б усім вимогам і умовам зовнішнього та внутрішнього середовищ.

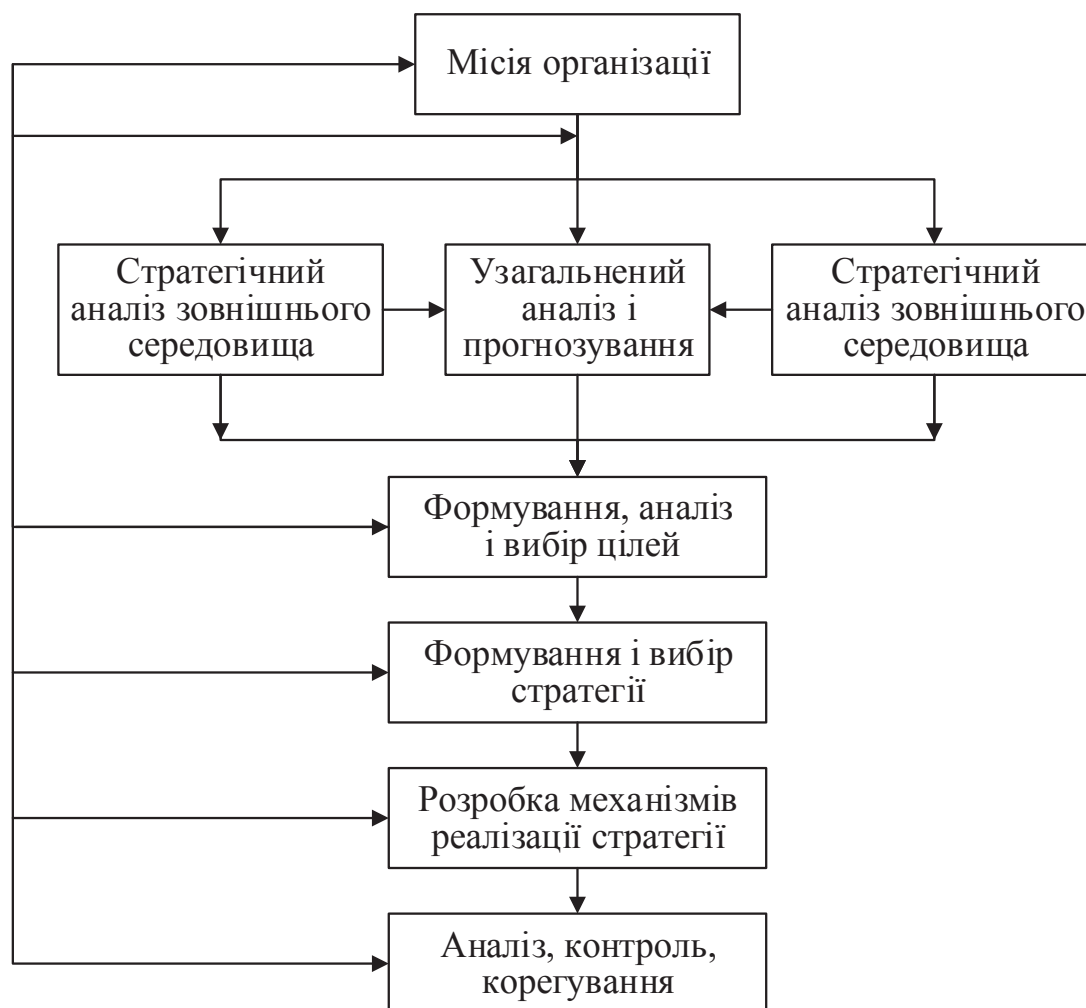

Рис. 1. Процес стратегічного управління підприємством
(за Шеховцевою Л. С.) [5, с. 43].

Роль стратегічного управління власне для агропромислових підприємств

полягає в розробленні його стратегічної орієнтації, визначенні стратегічного потенціалу для забезпечення довгострокових конкурентних переваг, що дозволять зайняти більш сильні ринкові позиції, і своєчасному реагуванні на зміни в середовищі функціонування з урахуванням особливостей і тенденцій розвитку вітчизняного агропродовольчого ринку.

При цьому особливо актуальним і доцільним для агропромислового підприємства стратегічне управління стає за умови появи нових, більш складних задач, які обумовлені динамічністю та невизначеністю зовнішніх обставин, що відбуваються в агропродовольчому ринку, у результаті швидкої зміни завдань та реакцій підприємства щодо капіталовкладень, а також за відсутності формалізованих та звичних процедур вирішення ресурсо- та трудомістких завдань.

Стратегічне управління агропромисловим підприємством передбачає:

- забезпечення готовності агропромислового підприємства до своєчасного використання можливостей, що виникатимуть у майбутньому;
- мінімізацію ризиків та негативного впливу невизначеного середовища на діяльність підприємства;
- адаптацію до змін та умов зовнішнього оточення;
- стимулювання управлінців щодо реального впровадження ухвалених управлінських рішень на довгострокову перспективу.

Таким чином, стратегічне управління агропромисловим підприємством передбачає визначення його місії та стратегічних цілей, формування та забезпечення реалізації комплексу відповідних стратегій з метою посилення його конкурентоспроможної діяльності на агропродовольчому ринку у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Войченко Т. О. Особливості стратегічного управління в Україні / Т. О. Войченко // Водний транспорт : Зб. наук. пр. – Вип. 2(14). – К. : КДАВТ, 2012. – С. 93-96.
2. Гедройц Г. Ю. Визначення сутності поняття «стратегічне управління»

[Електронний ресурс] / Г. Ю. Гедройц // Екон. науки. – № 10 : Економіка підприємств. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/19_DSN_2010/Economics/70074.doc.htm.

3. Міщенко А. П. Стратегічне управління : навч. посіб. / А. П. Міщенко. – К. : ЦУЛ, 2004. – 336 с.

4. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : навч.-методич. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / З. Є. Шершньова, С. В. Оборська, Ю. М. Ратушний. – К. : КНЕУ, 2001. – 232 с

5. Шеховцева Л. С. Стратегический менеджмент: учеб. пособие. – Калининград: Изд-во РГУ им. И. Канта, 2006. – 153 с.

УДК 339.97:005.21

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ТА ПРІОРИТЕТИ АНТИКРИЗОВОЇ ПОЛІТИКИ В КРАЇНАХ СВІТУ ТА УКРАЇНІ

*Міняйленко І.В., ст. викладач, здобувач,
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

Світова фінансова криза, яка в процесі свого розгортання породжує економічну кризу в багатьох країнах світу, змусила уряди і центральні банки країн вживати швидких і масштабних рішень щодо підтримання стійкості фінансової системи країн, забезпечення ліквідності банківської системи, підтримання виробництва, а також економічного зростання [2].

Для прийняття обґрунтованих антикризових програм і заходів, визначення пріоритетів подальшого економічного відродження й розвитку України потрібні науково-обґрунтована оцінка й аналіз макроекономічної ситуації в окремих країнах світу [1]. Серед значного різноманіття антикризових заходів, які впроваджуються різними країнами світу, чільне місце посідають